

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΑΔΕΡΦΗ

Όταν πέθανε η μητέρα και το σπίτι μας σκόρπισε σαν από ξαφνικό άνεμο, η ριπή του πήρε και την αδερφή μακρυνά. Την κλείσανε σ' ένα σκοτεινό σπίτι στην πόλη. Ήτανε δέκα χρόνια μεγαλύτερή μου, κι' ο παππούς κ' η γιαγιά δέν μπορούσανε να την πάρουν, όπως έμένα, στην έξοχη που ζούσαν.

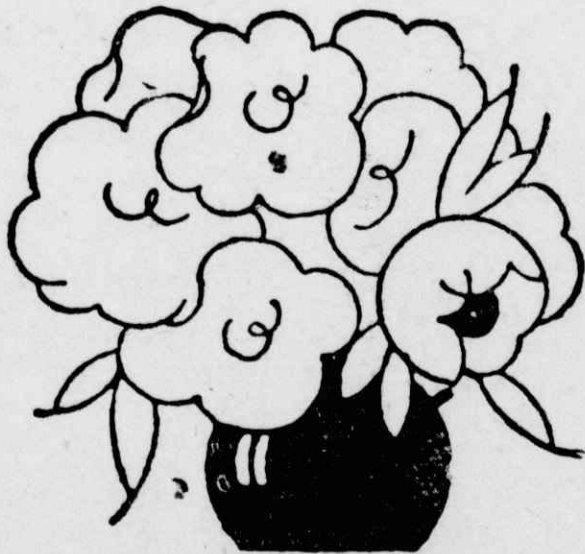
Έτσι μαζί με τη θολή θύμησι της μητέρας μου έμενε και το όνειρο μιάς αδερφής τόσο θολό κι' αυτό, όπως μπορούσε να μείνη στο νου ενός παιδιού τριών ή τεσσάρων χρονών. Και θα έσβηνε όλοτελα, αν το όνομά της δέ ζούσε πάντα στο σπίτι, αν η γιαγιά δέν έδινε του μικρού αδερφού τα φιλιὰ που του έστειλε ξεχωριστά σε κάθε γράμμα της, κι' αν πάντα την πρωτοχρονιά δέν έφτανε κάτι ξεπίτηδες γι' αυτόν. Θυμούμαι ακόμα τη χαρά που είχα μ' ένα μικρό αλογάκι, που κουρδίζοταν κι' έτρεχε γοργά στο πάτωμα.

Μιά μέρα όμως το πήρα να το δείξω ενός χωριατόπουλου, που έρχοτανε και παίζαμε έξω στην αυλή. Δέν μπορούσε να κυλήση καταγής στα χόρτα, κι' έτσι πήγα και το έβαλα να τρέξη απάνω στη στενή σανίδα που είχε για γεφύρι το ποταμάκι, που περνούσε μέσα στις ιτιές και στα καλάμια στην άκρη του περιβολιού. Δέ στοχάστηκα πως μπορούσε να λοξέψη και να πέση στο νερό. Όταν το βγάλαμε και το έφερα στο σπίτι, δέν κυλούσε πειά. Βράχηκε μέσα η μηχανή του κι' έπειτα σκούριασε κι' έμενε ακούνητο, πεταμένο σε μιάν άκρη. Όταν το έμαθε η αδερφή, έγραψε πως θα φέρη άλλο το καλοκαίρι εκείνο, που θα έρχοτανε. Ξεμπέρδευε με το σκοτεινό και την περιμέναμε δυο με χαρά.

Και ένα δειλινό την έβγαλε το άμαξι στην αυλόπορτα μαζί με τον παππού, που πήγε και την πήρε κάτω στο σκάλωμα, όπου πιάναν τα βαπόρια. Όταν άκουσα τον κρότο, έτρεξα κι' έγω, μα όταν είδα την αδερφή που πήδησε από το άμαξι, έχασα με μιάς όλο το θάρρος μου και γέρεφα να κρυφτώ πίσω από το φουστάνι της γιαγιάς. Μ' έπιασε ξαφνική ντροπή για την παληά, τη λερωμένη φορεσιά μου και τα χέρια μου τα μαυρισμένα από τον ήλιο και τα χώματα. Το όμορφο καπέλλο της αδερφής με τα κόκκινα τριαντάφυλλα και με το βέλο, το φανταχτερό της φόρεμα και τ' άσπρα τα σκαρπίνια με το ψηλό τακούνι με ξαφνίσανε. Συνηθισμένος με τη μαυροφόρα τη γιαγιά και τις χωριάτισσες που έβλεπα μόνο εκεί στην έρημιά, δέ φανταζόμουνα ποτέ την αδερφή έτσι σαν κυρία, όμοια με τις ζωγραφιές που ξεκολλούσαν από τα τσίτια και μου δίναν οι γυρολόγοι, σα σταματούσαν έξω στην αυλόπορτα και ψούνιζε η γιαγιά.

Έπρεπε πριν ακόμα ήσυχάση καλά-καλά η αδερφή, να πάη να βγάλη από το μπαούλο της και να μου δώση το παιχνιδι που περίμενα, για να ξεθαυρέψω και να καθήσω μερικές στιγμές στα γόνατά της. Το παιχνιδι όμως δέν ήταν το αλογάκι που περίμενα. Ήτανε μιά μικρή ξύλινη βαρκούλα με λευκό πανί.

— Αύτη δέν έχει φόβο να σκουριάση, είπε η αδερφή και με άφησε να πάω να την δοκιμάσω κάτω στο νερό του ποταμού.

Την άλλη μέρα που με πήρε η ίδια από το χέρι και πήγαμε μαζί να ρίξουμε τη βάρκα, δέν ήταν πειά η χτεσινή κυρία. Φορούσε τσίτινο κοντό φουστάνι, είχε ριγμένη μιά πλατειά μαντήλα στα μαλλιά και μπήκε στο νερό κι' αύτη και κυνηγούσαμε μαζί τη βάρκα, που το ρέμα ήθελε να την τραθήξη προς τον καταρράχτη που βούιζε απόθασα πίσω από τις ιτιές. Εκεί στην άκρη του περιβολιού ήταν ήσυχο και ρηχό το ποταμάκι. Σερνότανε σουφρώνοντας και μουρμουρίζοντας απάνω στα γυαλιστερά χαλίκια κι' άπλωνότανε τρεμόλαμπο και λαγαρό μέσα στα θερισμένα κίτρινα χωράφια.

Εκεί έρχομαστε κάθε πρωί και ρίχναμε τη βάρκα. Και για ν' ασφαλιστούμε καλύτερα να μη μās φύγη, πλέκαμε μιά δέσμη με κλαδιά και με χαλίκια παραπέρα εκεί που το ρέμα στένευε, και καθισμένοι στην άκρη του νερού άπολνούσαμε τη βάρκα και την κυττάζαμε να τρέχη τρεκλιστά, τότε ίσια τότε λοξεύοντας, όπως την έσερνε το ρέμα, όσο που γύριζε και χανότανε μαζί με το ποτάμι πίσω από τα καλάμια.

— Πάει, έστριψε στον κόρφο, έλεγε κάθε φορά η αδερφή.

Πηγαίναμε, την παίρναμε και ξαναρχινούσε το παιχνιδι. Ξαναρμένιζε πάλι η βάρκα και χανόταν πάλι πίσω απ' τα καλάμια κ' η αδερφή μου έξηγουσε τί είνε κόρφος και μου μιλούσε για τη θάλασσα, που δέν την θυμόμου ούτε σαν όνειρο από τον καιρό που καθόμαστε στην πόλη. Πως φανταζόμουνα τη θάλασσα, δέ μου μένει πειά στο νου. Θυμούμαι μόνο πως το ποταμάκι ανοιγότανε μπροστά μου σαν κατιτίς άπεραντο, κ' η βάρκα με το λευκό πανί μεγάλωνε σε τρόπο που να χωρή και μένα και την αδερφή, και την έβλεπα να μās παίρνη μέσα και τους δυο και να κυλά και να χάνεται μαζί με μās σε μακρυνό, άγνωρο, ώμορφο ταξίδι.

Έπειτα ήρθε ο πατέρας ξαφνικά ένα βράδυ και την άλλη μέρα πήρε μαζί την αδερφή. Έκλαιγα, όμως δέν ήθελα να πάω κι' έγω, γιατί φοβόμου τον πατέρα. Πολύ σπάνια τον έβλεπα και δέν άκουγα στο σπίτι πολλά γι' αυτόν. Και μιά φορά που πήγε ο παππούς στην πόλη να δη την αδερφή, δέ θέλησα να πάω μαζί κι' ως πιθυμούσα κι' έγω να δω την αδερφή και να δω κιόλα και τη θάλασσα. Έπειτα ήρθε πάλι ξαφνικά ο πατέρας ένα βράδυ και μαλλώσανε με τον παππού. Και για καιρό δέν ξαναείδαμε ούτε κείνον ούτε την αδερφή.

Υστερα όμως ξαναβρέθηκε μιά μέρα η αδερφή στο σπίτι. Πότε ήρθε, πως και ποιός την έφερε, δέν το ένοιωσα η δέν το θυμούμαι. Θυμούμαι μόνο τη θλίψη και τη σιωπή που έφερε μαζί της. Κάτι χειρότερο, κάτι πιο άνησυχο άπε σιωπή: ένα άδιάκοπο, άτέλειωτο κρυφοπιθύρισμα. Κρυφοπιθύρισμα μέσα στην κάμαρα της αδερφής, όταν έμενε μόνη της με τη γιαγιά: κρυφοπιθύρισμα της γιαγιάς με τον παππού παντού όπου βρισκότανε κι' αύτοι μονάχοι. Άμα βλέπανε μπροστά τους άλλον, παύανε, και ξαναέπεφε η σιωπή πιο πνιγερή. Τα μάτια της γιαγιάς ήτανε σκοτεινά και δακρυσμένα κάποτε, ο παππούς σεργιανούσε άδιάκοπα πέρα-δωθε στο μακρυνό χαγιάτι και ζάρωνε

τά φρύδια, όπως τό συνηθοῦσε, καί κάπνιζε καί μιλοῦσε μοναχός.

Ἡ γιαγιά ἔλεγε πὼς ἡ ἀδερφή ἦταν ἀρρωστη, πὼς κρύωσε στὸ δρόμο. Μὰ δὲν φέραν τὸ γιατρὸ οὔτε τότε οὔτε ὕστερα. Ἡ γιαγιά καθότανε κοντὰ τῆς καί τῆς χεῖδευε τὸ χέρι καί τὰ μαλλιά, μὰ ὁ παππούς δὲν ἔμπαινε ποτὲ στὴν κάμαρα τῆς ἀδερφῆς. Κ' ἡ ἀδερφή πάλι δὲν ἔβγαίνε ποτὲ ἀποκεῖ. Κλεισμένη μέσα κι' ὅσο ὁ χειμῶνας σκοτείνιαζε τὸ περιθόλι καί τὴν ἐξοχή, κλεισμένη μέσα κι' ἅμα μὲ τὴν ἀνοιξι φούντωσε ἡ αὐλή μας, γέμισε ἥλιο ἢ λαγκαδιὰ καί λυῶσαν στὰ βουνὰ τὰ χιόνια. Δὲ θέλησε νάρθῃ οὔτε μιὰ φορά νὰ ρίξουμε τὴ βάρκα στὸ ποταμάκι πού ξεθόλωσε καί ρήχηνε, καί καθὼς ζέστανε ὁ καιρὸς μπορούσα πάλι νὰ βουτῶ μὲς στὸ νερό. Ἡ ἀδερφή καθόταν πάντα γερμένη σ' ἕναν καναπέ, σκυφτὴ στὸ κέντημά τῆς, χλωμὴ κι' ἀγέλαστη, ἀδύνατη καί σιωπηλὴ. Μ' ἔπαιρνε κοντὰ τῆς καί μὲ κύτταζε στὰ μάτια δίχως νὰ μιλή. Μόνο μιὰ μέρα, καθὼς ἀκουμποῦσε στὸ παράθυρο καί κύτταζε μέσα στὸ ἀνοιγμένο τζάμι, ὅπου καθρεφτιζόταν ἡ αὐλή κ' ἡ ράχες πέρα, μοῦ εἶπε ξαφνικά:

— Δὲς τί ὠμορφα πού εἶνε δῶ μέσα..

Ἔσκυφα στὸν ὄμο τῆς καί κύτταξα καλύτερα. Τὸ πηγὰδι μὲ τὶς ροδοδάφνες ἔνα γῦρο φαινότανε μπροστὰ-μπροστὰ, πίσω μαύριζε ψηλόλιγνο ἕνα κυπαρίσσι, ἔπειτα πρασινίζανε τὰ δέντρα τοῦ περιβολιοῦ κι' ἀποπίσω τους ἔλαμπε στὸ βάθος μιὰ στενὴ λουρίδα ἀπὸ τὸ ποταμάκι. Πολλὲς φορές εἶχα δῆ καθρεφτισμένη ἐκεῖ στὸ τζάμι τὴν εἰκόνα αὐτὴ τῆς λαγκαδιᾶς· ὅμως τὴν ὥρα ἐκείνη, καθὼς ἔγερνα στὴν ἀδερφή κ' εἶχα μπροστὰ μου τὸ ἀδυνατισμένο πρόσωπό τῆς μὲ τὰ βαθουλά τὰ μάτια, μοῦ φάνηκε πὼς τὴν εἰκόνα πού δειχνότανε στὸ τζάμι τὴν ἔβλεπα κι' ἐγὼ μὲ τὰ θλιμμένα μάτια τῆς ἀδερφῆς. Κι' ἔμεινα ἀμίλητος καί κύτταξα ἐκεῖ μέσα καί θυμοῦμαι πὼς τὸ γνῶριμο αὐτὸ μέρος — ὅπως καθρεφτιζότανε σκουρότερο, ὅπως τὸ φωτοῦσε κεῖ θαμπότερα, πνιγμένα ὁ ἥλιος, καί τ' ἀνθη ἀπὸ τὶς ροδοδάφνες κοκκινίζανε σπαρτὰ σὰ φλόγες — μοῦ φάνταζε ἄξαφνα σὰν κόσμος ἄγνωστος καί νέος, παράξενος καί μαγικός.

— Μόνο ἐδῶ μέσα εἶν' ὠμορφος ὁ κόσμος, ξαναεἶπε ἡ ἀδερφή.

Ἦταν τὰ τελευταῖα τῆς λόγια πού ἄκουσα.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες τὸ σπῆτι βρέθηκε στὸ πόδι ἕνα πρωί. Ἡ γιαγιά πού μπῆκε στὴν κάμαρα, δὲ βοήκε κεῖ τὴν ἀδερφή. Τὴ γυρέψανε παντοῦ, ὅσο πού τὴ βγάλανε νεκρὴ ἀπ' τὸ ποταμάκι κάτω ἐκεῖ στὸν καταρράχτη πίσω ἀπὸ τὶς ἰτιὲς ὅπου μᾶς ἔσερνε τὸ ρέμα τὴ βαρκούλα. Τὴ φέρανε στὸ σπῆτι κρεμασμένη. Εἶδα μόνο τὰ μαλλιά τῆς πού στάζανε νερό καί τὶς ἀίρες ἀπὸ τὰ γυυνά τῆς πόδια.

Ἡ σιωπὴ ξαναβασίλεψε στὸ σπῆτι. Δὲ λύθηκε οὔτε ὅταν τὴν ἄλλη μέρα ἦρθε ὁ πατέρας καί θάψανε τὴν ἀδερφή, οὔτε ὕστερα ὅσο ἔζησε ἡ γιαγιά.

Καί ὁ πατέρας, ὅταν πῆγα ἔπειτα μαζί του, δὲ μελέτησε ποτὲ τὸ ὄνομα τῆς ἀδερφῆς. Μιὰ φωτογραφία τῆς ἀπὸ τὸν καιρὸ πού ἦταν στὸ σκολειὸ στὴν πόλι, ἔστεκε στὸ κομὸ τῆς σάλας. Ἔπειτα χάθηκε κι' αὐτὴ, δὲν τὴν ξαναεἶδα. Ὅσο ἄλλο δὲ λησμόνησα ποτὲ τὸ πρόσωπο τῆς ἀδερφῆς. Τὸ βλέπω πάντα σκυφτὸ μπροστὰ στὸ τζάμι τοῦ παλιοῦ σπιτιοῦ, ἐκεῖ πού γέρνω τώρα κάποτε κι' ἐγὼ νὰ δῶ γιὰ μιὰ στιγμὴ ὠμορφο τὸν κόσμο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΝΝΟΥΝ ΣΥΧΝΟΤΕΡΑ Η ΚΟΤΤΕΣ

Ὅσοι ἔχετε κότες καί παραπονεῖσθε ὅτι δὲν γεννοῦν συχνὰ αὐγά, μπορείτε μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο νὰ τὶς διευκολύνετε ὥστε νὰ γεννοῦν συχνότερα:

Παίρνετε μιὰ ὀκτὰ ἀσθέστη καί τὸν σβύνετε σὲ 10 ὀκτὰδες νερό, κατόπιν βρέχετε μὲ τὸ ἀσβεστωμένο νερό τὸ σιτάρι πού θὰ δώσετε νὰ φᾶνε ἡ κότες σας.

Ἐννοεῖται πὼς τὸ σιτάρι αὐτὸ θὰ τοὺς τὸ δώσετε ἔτσι ἀσβεστωμένο μόνο μιὰ ἢ δυὸ φορές, γιὰ τὴν συχνότερα βλάπτει.

Ἡ κότες ἢ ὅποια θὰ φᾶν ὀλίγο ἀπ' αὐτὸ τὸ σιτάρι θὰ γεννήσῃ γρήγορα καί ἀφθονα αὐγά, καί ἂν ἀκόμη ἢ ἐποχὴ δὲν εἶνε πρόσφορη.

Η ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Τὸ «Μπουκέτο» ἐξέδωκε μέχρι σήμερον χάριν τῶν ἀναγνωστῶν του μίαν σειρὰν ἀριστουργηματικῶν μυθιστορημάτων.

Τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ δύνανται νὰ τὰ προμηθευθοῦν οἱ ἀναγνώσται μας ἀπευθυνόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα μας, ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β' (ἐναντι πλατείας Κλαυθμῶνος), πρὸς 8 δραχ. ἕκαστον.

- 1) «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ» τοῦ Ἀλφόνσου Κάρο.
- 2) «Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά (υἱοῦ)
- 3) «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ» τοῦ Ἀββᾶ Προβό.
- 4) «ΓΚΡΑΤΣ ΕΛΛΑ» τοῦ Λαμαρτίνου.
- 5) «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» τοῦ Μυσσέ.
- 6) «Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ» τῆς Ντελλύ.
- 7) «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ» τοῦ Ἀ. Δουμά (πατρός).
- 8) «ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τῆς Ντελλύ.
- 9) «ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τοῦ Δουμά (πατρός).
- 10) «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» τοῦ Ἐτεν σέλ
- 11) «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ» τοῦ κόμητος.
- 12) ντὲ Σεμουᾶ.
«Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» τοῦ Ὀκτ. Φεγιέ.
- 13) «Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβάλ.
- 14) «ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβάλ — Β' μέρος τοῦ «ΩΡΑΙΟΥ ΙΠΠΟΤΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» (μόλις ἐξεδόθη.) (Σελίδες 400. Δραχμαὶ 10).

Ἀπὸ τὰς παλαιότερας ἐκδόσεις τοῦ «Μπουκέτου» δίδονται εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας μὲ δραχμὰς 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καί 6 δραχμὰς διὰ τὰς ἐπαρχίας, τὰ ἐξῆς βιβλία:

- «Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» τοῦ Ρ. Στήβενσον.
- «Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ.
- «Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» τοῦ Ερ. Μυρζέ.
- «Η ΣΟΝΙΑ» τῆς Γκρεβίλ

Καί «ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» τοῦ Ἐντγαρ Πόε.

(Δύο τόμοι, ἕκαστος δραχ. 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καί 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας)

Καί τὰ ὀκτὼ περίφημα:

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

πού τιμῶνται δραχ. 25, πρὸς 5 δραχ. ἕκαστον διὰ τὰς Ἀθήνας καί 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν ἐπὶ πλέον τὰ ταχυδρομικὰ ἐξοδα. Εἰδοποιοῦνται ὅμως οἱ ἀναγνώσται μας, ὅτι τὰ βιβλία αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ ζητήσουν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας, καθ' ὅσον δὲν θὰ σταλῶσιν εἰς τὰ κατὰ τόπους Πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων.